

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU CURRICULUM

PROGRAMĂ ȘCOLARĂ PENTRU CICLUL SUPERIOR AL LICEULUI

STUDIU BIBLIC
(curriculum diferențiat)

CLASELE A XI-A – A XII-A

Filiera vocațională
Profil teologic (cultul romano-catolic de limbă română)
Specializarea: Teologie romano-catolică

Aprobat prin ordinul ministrului

Nr. 5705/ 21.11.2006

NOTA DE PREZENTARE

Disciplina *Studiu biblic* se studiază în cadrul curriculumului diferențiat pentru clasele a XI-a și a XII-a, ciclul superior al liceului, filiera vocațională, profil teologic (cultul romano-catolic de limbă română), specializarea teologie romano-catolică, fiindu-i alocată câte 1 oră pe săptămână, la clasa a XI-a, și câte 2 ore pe săptămână, la clasa a XII-a.

Alături de studiul celorlalte discipline teologice, studierea acestei discipline școlare vizează formarea unor competențe, valori și atitudini care să conducă la aprofundarea culturii generale și, în mod special, a celei religioase a elevului, la dezvoltarea personalității și a profilului spiritual al acestuia.

Biblia este documentul religios fundamental al creștinismului. În raport cu celelalte discipline teologice, Biblia este documentul de bază pe care acestea își construiesc identitatea. Ea trebuie pusă în relație atât cu istoria post-biblică, precum și cu experiențele umane fundamentale. Prezentul curriculum încearcă să țină seama de această perspectivă în abordarea studiului Bibliei. Disciplina *Studiul biblic* a fost proiectată ca o continuare a disciplinei *Biblie* din clasele a IX-a și a X-a. Astfel, s-a avut în vedere ca elevii să cunoască toate cărțile Bibliei și principalele teme necesare pentru înțelegerea globală a Bibliei, pe parcursul celor patru ani de liceu.

Elaborarea programei școlare pentru disciplina *Studiul biblic* a avut în vedere exigențele impuse de reforma curriculară din învățământul preuniversitar. Structurarea noilor planuri-cadru de învățământ pentru clasele a XI-a și a XII-a, pe componentele trunchi comun și curriculum diferențiat, determină organizarea ofertei educaționale în competențe și conținuturi ale învățării, prezentate distinct pentru fiecare dintre aceste componente. Stabilirea competențelor și selectarea conținuturilor au fost realizate respectând principiile relevanței, accesibilității și transmiterii sistematizate a cunoștințelor.

Programa școlară de *Studiul biblic* este structurată pe următoarele componente:

- competențe generale, definite ca ansambluri structurate de cunoștințe și deprinderi care se formează pe întreaga durată a ciclului superior al liceului;
- valori și atitudini promovate, prin învățarea disciplinei, pe întreg parcursul ciclului superior al liceului;
- competențe specifice asociate cu conținuturile învățării, proiectate distinct – pentru clasa a XI-a și pentru clasa a XII-a;
- lista unităților de conținut, prezentată distinct – pentru clasa a XI-a și pentru clasa a XII-a;
- sugestii metodologice;
- recomandări bibliografice pentru lectura suplimentară.

COMPETENȚE GENERALE

1. Definirea noțiunilor de bază cu privire la Biblie, ca document fundamental al Revelației
2. Interpretarea unor evenimente biblice, urmărind consecințele acestora pentru viața de credință
3. Analizarea răspunsului pe care Biblia îl oferă principalelor întrebări existențiale ale omului
4. Descrierea unor fapte, fenomene și situații actuale prin raportarea la mesajul biblic
5. Utilizarea corectă și adecvată a textului și a limbajului biblic în diferite contexte

VALORI ȘI ATITUDINI

- Cultivarea atitudinii de venerare a Bibliei, Cuvântul lui Dumnezeu adresat oamenilor
- Dezvoltarea interesului față de întreaga istorie biblică
- Dezvoltarea valorilor ce izvorăsc din textul revelat (spirit de iubire, respect, solidaritate, demnitate, slujire, libertate)
- Asumarea conștientă a răspunsului omului la Revelația lui Dumnezeu (rugăciune, recunoștință, bucurie, convertire)
- Cultivarea spiritului de încredere în Providența divină și acceptarea planului lui Dumnezeu

CLASA A XI-A

COMPETENȚE SPECIFICE ȘI CONȚINUTURI

1. Definierea noțiunilor de bază cu privire la Biblie, ca document fundamental al Revelației

Competențe specifice	Conținuturi
1.1. Definierea termenilor teologici specifici cărților profetice	- Etimologie și fenomenul profetic - Teme centrale în profetism
1.2. Descrierea caracteristicilor Evangheliilor sinoptice	- Evanghelia după Sfântul Matei: prezentare generală - Evanghelia după Sfântul Marcu: prezentare generală - Evanghelia după Sfântul Luca: prezentare generală

2. Interpretarea unor evenimente biblice, urmărind consecințele acestora pentru viața de credință

Competențe specifice	Conținuturi
2.1. Analizarea chemării profeților ca model pentru chemarea creștină	- Vocația și destinatarul mesajului profetic - Profetul Isaia: contextul istoric și teme centrale - Profetul Ieremia: contextul istoric și teme centrale - Profetul Iona: contextul istoric și teme centrale - Profetul Amos: contextul istoric și teme centrale
2.2. Caracterizarea exilului din Babilon a poporului ales ca imagine a consecințelor păcatului	- Plângerile lui Ieremia – prezentare și texte alese - Profetul Aggeu: contextul istoric și teme centrale - Cartea lui Baruh – prezentare și texte alese

3. Analizarea răspunsului pe care Biblia îl oferă principalelor întrebări existențiale ale omului

Competențe specifice	Conținuturi
3.1. Utilizarea textului biblic pentru a identifica răspunsuri la întrebările fundamentale cu privire la viața veșnică	- Profeții Abdia și Ioel: contextul istoric și teme centrale - Profetul Daniel: contextul istoric și teme centrale - Minunile și parabolele lui Isus - Pățimirea, moartea lui Isus - Învierea și glorificarea lui Isus
3.2. Interpretarea iubirii lui Dumnezeu față de poporul ales ca imagine a iubirii lui Cristos pentru Biserică	- Profetul Osea: contextul istoric și teme centrale - Profetul Zaharia: contextul istoric și teme centrale

4. Descrierea unor fapte, fenomene și situații actuale prin raportarea la mesajul biblic

Competențe specifice	Conținuturi
4.1. Analizarea unor aspecte din viața cotidiană prin raportare la viața lui Isus	<ul style="list-style-type: none"> - Copilăria lui Isus - Începutul activității publice a lui Isus: Ioan Botezătorul, botezul lui Isus, ispitirea lui Isus - Activitatea în Galileea: Chemarea apostolilor, Predica de pe munte, - Drumul spre Ierusalim - Activitatea în Iudeea

5. Utilizarea corectă și adecvată a textului și a mesajului biblic în diferite contexte

Competențe specifice	Conținuturi
5.1. Utilizarea adecvată a textelor mesianice în interpretarea Noului Testament	<ul style="list-style-type: none"> - Profetul Sofonia: contextul istoric și teme centrale - Profetul Naum: contextul istoric și teme centrale - Profetul Habacuc: contextul istoric și teme centrale - Profetul Ezechiel: contextul istoric și teme centrale - Profetul Ieremia: contextul istoric și teme centrale
5.2. Folosirea corectă a terminologiei religioase în prezentarea diferitelor evenimente din Biblie	<ul style="list-style-type: none"> - Canonul Noului Testament - Contextul istoric, social și religios - Noțiuni introductive în Evanghelii

LISTA UNITĂȚILOR DE CONȚINUT

Cărțile profetice

- Introducere în cărțile profetice
  - Etimologie și fenomenul profetic
  - Vocația și destinatarii mesajului profetic
  - Teme centrale
- Profeții secolului al VIII-lea î. C.
  - Profetul Amos: contextul istoric și teme centrale
  - Profetul Osea: contextul istoric și teme centrale
  - Profetul Miheea: contextul istoric și teme centrale
  - Profetul Isaia: contextul istoric și teme centrale
- Profeții secolelor al VII-lea și al VI-lea î. C.
  - Profetul Sofonia: contextul istoric și teme centrale
  - Profetul Naum: contextul istoric și teme centrale
  - Profetul Habacuc: contextul istoric și teme centrale
  - Profetul Ieremia: contextul istoric și teme centrale
  - Plângerile lui Ieremia – prezentare și texte alese
  - Cartea lui Baruh – prezentare și texte alese
  - Profetul Ezechiel: contextul istoric și teme centrale

- **Profeții epocii persane**
  - Profetul Aggeu: contextul istoric și teme centrale
  - Profetul Zaharia: contextul istoric și teme centrale
  - Profetul Malahia: contextul istoric și teme centrale
  - Profeții Abdia și Ioel: contextul istoric și teme centrale
  - Profetul Iona: contextul istoric și teme centrale
  - Profetul Daniel: contextul istoric și teme centrale

Introducere în Noul Testament

- Canonul Noului Testament
- Contextul istoric, social și religios
- Noțiuni introductive în Evanghelii

Evangheliile sinoptice

- Evanghelia după Sfântul Matei: prezentare generală
- Evanghelia după Sfântul Marcu: prezentare generală
- Evanghelia după Sfântul Luca: prezentare generală
- Teme centrale din Evangheliile sinoptice:
  - Copilăria lui Isus
  - Începutul activității publice a lui Isus: Ioan Botezătorul, botezul lui Isus, ispitirea lui Isus
  - Activitatea în Galileea: Chemarea apostolilor, Predica de pe munte,
  - Drumul spre Ierusalim
  - Activitatea în Iudeea
  - Minunile și parabolele lui Isus
  - Pătimirea, moartea lui Isus
  - Învierea și gloriificarea lui Isus
  - Trimiterea apostolilor în misiune

CLASA A XII-A

COMPETENȚE SPECIFICE ȘI CONȚINUTURI

1. Definierea noțiunilor de bază cu privire la Biblie, ca document fundamental al Revelației

Competențe specifice	Conținuturi
1.1. Prezentarea diferitelor cărți canonice ale Noului Testament	<ul style="list-style-type: none"> - Evanghelia după Sfântul Ioan – prezentare generală - Faptele apostolilor – prezentare generală - Scrisorile Sfântului Paul – introducere - Scrisoarea către evrei – prezentare generală - Scrisorile catolice – introducere - Specificul Evangheliei după Sfântul Ioan - Apocalipsul Sfântului Ioan – prezentare generală; genul apocaliptic și chei de lectură
1.2. Explicarea denumirii și a particularităților specifice scrisorilor pauline	<ul style="list-style-type: none"> - Scrisoarea întâi către tesaloniceni – prezentare generală - Scrisoarea a doua către tesaloniceni – prezentare generală - Scrisoarea întâi către corinteni – prezentare generală - Scrisoarea a doua către corinteni – prezentare generală - Scrisoarea către galateni – prezentare generală - Scrisoarea către filipeni – prezentare generală - Scrisoarea către romani – prezentare generală - Scrisoarea către coloseni – prezentare generală - Scrisoarea către efeseni – prezentare generală - Scrisoarea către Filemon – prezentare generală - Scrisoarea întâi către Timotei – prezentare generală - Scrisoarea către Tit – prezentare generală - Scrisoarea a doua către Timotei – prezentare generală
1.3. Sintetizarea elementelor caracteristice scrisorilor catolice	<ul style="list-style-type: none"> - Scrisoarea Sfântului Iacob – prezentare generală și tema centrală: lucrările credinței - Scrisoarea întâi a Sfântului Petru – prezentare generală și tema centrală: Cristos, piatra din capul unghiului - Scrisoarea a doua a Sfântului Petru – prezentare generală și tema centrală: Cristos, judecător și domn - Scrisoarea întâi a Sfântului Ioan – prezentare generală și teme centrale: iubirea lui Dumnezeu prin Cristos; fiii lui Dumnezeu, fiii luminii - Scrisorile a doua și a treia a Sfântului Ioan – prezentare generală și teme centrale: cauzele și efectele dezbinării în comunitate; anticristul - Scrisoarea Sfântului Iuda – prezentare generală și tema centrală: falșii învățători

2. Interpretarea unor evenimente biblice, urmărind consecințele acestora pentru viața de credință

Competențe specifice	Conținuturi
2.1. Caracterizarea vieții și activității Sfântului Paul ca exemplu pentru viața oricărui creștin	- Viața și opera Sfântului Paul, - Călătoriile misionare
2.2. Interpretarea diferitelor evenimente din viața lui Isus ca modele de viață și activitate pentru creștini	- Nunta din Cana - Dialogul lui Isus cu Nicodim - Înmulțirea pâinilor și discursul euharistic - Păstorul cel bun

3. Analizarea răspunsului pe care Biblia îl oferă principalelor întrebări existențiale ale omului

Competențe specifice	Conținuturi
3.1. Interpretarea unor texte biblice ca răspuns primit întrebărilor existențiale ale omului	- Îtruparea <i>Logos-ului</i> - Așteptarea escatologică și chemarea la sfințenie - Așteptarea escatologică și datoria de a munci - Unicitatea Evangheliei și îndreptățirea prin credință - Mântuirea numai prin Cristos, viața nouă în Cristos și învierea morților

4. Descrierea unor fapte, fenomene și situații actuale prin raportarea la mesajul biblic

Competențe specifice	Conținuturi
4.1. Analizarea unor comportamente din viața comunității creștine din perspectiva învățaturii Sfintei Scripturi	- Scrisoarea întâi către corinteni: iubirea creștină, moralitatea vieții și viața comunitară - Scrisoarea a doua către corinteni: activitatea apostolică, valoarea suferinței și caritatea creștină - Scrisoarea către Filemon: dreptatea socială - Scrisoarea către Tit: viața creștină - Scrisoarea a doua către Timotei: statornicia în credință
4.2. Interpretarea prezenței lucrării lui Dumnezeu prin Duhul Sfânt în Biserica universală și în comunitatea creștină, pe baza textelor sfinte	- Cartea <i>Faptele apostolilor</i> : Coborârea Duhului Sfânt; Comunitatea primară

5. Utilizarea corectă și adecvată a textului și a mesajului biblic în diferite contexte

Competențe specifice	Conținuturi
5.2. Folosirea corectă a terminologiei religioase în prezentarea diferitelor evenimente din Biblie	- Scrisoarea către filipeni: Cristologia și escatologia - Scrisoarea către coloseni: mântuirea universală și Cristologia - Scrisoarea către efeseni: Biserica, Trupul Mistic al lui Cristos - Scrisoarea întâi către Timotei: Cristologia - Scrisoarea a doua către Timotei: inspirația Scripturii - Scrisoarea către evrei: Preoția lui Cristos și Noul legământ - Apocalipsul Sfântului Ioan: Sfânta Fecioară Maria în viața Bisericii; noul Ierusalim

LISTA UNITĂȚILOR DE CONȚINUT

Evanghelia după Sfântul Ioan

- Prezentare generală
- Specificul Evangheliei după Sfântul Ioan
- Teme centrale: Întruparea *Logos-ului*; Nunta din Cana; Dialogul lui Isus cu Nicodim; Înmulțirea pâinilor și discursul euharistic; Păstorul cel bun

Cartea *Faptele apostolilor*

- Prezentare generală
- Teme centrale: Coborârea Duhului Sfânt; Comunitatea primară

Scrisorile Sfântului Paul

- Introducere
  - Viața și opera Sfântului Paul
  - Călătoriile misionare
- Primele scrisori
  - Scrisoarea întâi către tesaloniceni – Prezentare generală; Teme centrale: așteptarea escatologică și chemarea la sfințenie
  - Scrisoarea a doua către tesaloniceni – Prezentare generală; Teme centrale: așteptarea escatologică și datoria de a munci
- Marile scrisori
  - Scrisoarea întâi către corinteni – Prezentare generală; Teme centrale: iubirea creștină, moralitatea vieții și viața comunitară
  - Scrisoarea a doua către corinteni – Prezentare generală; Teme centrale: activitatea apostolică, valoarea suferinței și caritatea creștină
  - Scrisoarea către galateni – Prezentare generală; Teme centrale: unicitatea Evangheliei și îndreptățirea prin credință
  - Scrisoarea către filipeni – Prezentare generală; Teme centrale: Cristologia și escatologia
  - Scrisoarea către romani – Prezentare generală; Teme centrale: mântuirea numai prin Cristos, viața nouă în Cristos și învierea morților
- Scrisori din captivitate
  - Scrisoarea către coloseni – Prezentare generală; Teme centrale: mântuirea universală și Cristologia
  - Scrisoarea către efeseni – Prezentare generală; Teme centrale: Biserica, Trupul Mistic al lui Cristos
  - Scrisoarea către Filemon – Prezentare generală; Tema centrală: dreptatea socială
- Scrisori pastorale
  - Scrisoarea întâi către Timotei – Prezentare generală; Tema centrală: Cristologia
  - Scrisoarea către Tit – Prezentare generală; Tema centrală: viața creștină
  - Scrisoarea a doua către Timotei – Prezentare generală; Teme centrale: inspirația Scripturii și statornicia în credință

Scrisoarea către evrei

- Prezentare generală
- Teme centrale: Preoția lui Cristos și Noul legământ

Scrisorile catolice

- Introducere
- Scrisoarea Sfântului Iacob: Prezentare generală și tema centrală: lucrările credinței
- Scrisoarea întâi a Sfântului Petru: Prezentare generală și tema centrală: Cristos, piatra din capul unghiului
- Scrisoarea a doua a Sfântului Petru: Prezentare generală și tema centrală: Cristos, judecător și domn
- Scrisoarea întâi a Sfântului Ioan: Prezentare generală și teme centrale: Iubirea lui Dumnezeu prin Cristos; fiii lui Dumnezeu, fiii luminii
- Scrisorile a doua și a treia a Sfântului Ioan: Prezentare generală și teme centrale: cauzele și efectele dezbinării în comunitate; anticristul
- Scrisoarea Sfântului Iuda: Prezentare generală și tema centrală: falșii învățători

Apocalipsul Sfântului Ioan

- Prezentare generală: genul apocaliptic și chei de lectură
- Teme centrale: Sfânta Fecioară Maria în viața Bisericii; noul Ierusalim

SUGESTII METODOLOGICE

Programa școlară pentru disciplina *Studiu biblic*, pentru clasele a XI-a și a XII-a, ciclul superior al liceului, filiera vocațională, profil teologic (cultul romano-catolic de limbă română), specializarea teologie romano-catolică, a urmărit deplasarea accentului de pe conținuturi pe competențe, asigurându-se astfel o perspectivă nouă asupra domeniului teologic și asupra demersului didactic. Competențele specifice au fost corelate cu unitățile de conținut, avându-se în vedere posibilitatea ca o competență specifică să poată fi realizată prin una sau prin mai multe unități de conținut.

Prezenta programă a fost proiectată ca o continuare lineară – istorică și soteriologică – a curriculumului pentru disciplina *Biblie*, clasele a IX-a – a X-a, astfel încât, în cei patru ani de liceu, elevii să studieze toate cărțile Bibliei și principalele teme necesare pentru înțelegerea globală a atât a Scripturii, cât și a celorlalte discipline teologice. Pentru aceasta, se va acorda o atenție sporită lucrului pe textul biblic: lectura și interpretarea acestuia în lumina învățurii Bisericii. Modul în care este concepută programa școlară pentru clasele a XI-a – a XII-a răspunde necesității cunoașterii și interpretării corecte, în lumina documentelor Bisericii, a evenimentelor vetero- și neo-testamentare, urmărind impactul acestora pentru viața proprie de credință în societatea modernă.

Activitățile propuse trebuie să antreneze în egală măsură ambii parteneri ai procesului educațional: elevul și profesorul. Profesorului îi revine rolul de călăuză în înțelegerea și interpretarea diferitelor izvoare și evenimente biblice, ajutându-l pe elev în descoperirea misterului revelat și în relaționarea mesajului Scripturii cu trăirea de credință a fiecăruia. Rolul elevului este de a învăța prin cooperare, de a învăța în contexte formale și non-formale. Se va pune accent pe flexibilitatea și transferul învățării la o varietate de niveluri: de la un set de concepte la altul, de la o disciplină la alta, din cadrul școlii în viața personală etc.

În parcurgerea temelor prevăzute de programa școlară se va apela la îmbinarea metodelor didactice tradiționale (expunerea, prelegerea, explicația, exercițiul) cu metodele moderne (studiul de caz, dezbateră, procesul literar, dramatizarea etc.). Totodată, utilizarea investigației ca demers didactic favorizează exersarea tehnicilor de muncă intelectuală și metoda învățării prin descoperire, coroborarea izvoarelor istorice și interpretarea lor, cultivarea interesului pentru cercetare etc. Integrarea noilor tehnologii informatice în procesul de predare-învățare (inclusiv utilizarea prezentărilor PowerPoint de către profesor sau elevi, utilizarea și analiza informațiilor preluate de pe Internet etc) devine esențială, în condițiile multiplicării surselor de informare și de comunicare. Utilizarea surselor istorice în predarea *Studiului biblic* trebuie să se afle permanent în atenția profesorului. Formarea competențelor legate de analiza surselor istorice este un obiectiv de predare important deoarece valoarea surselor pentru interpretarea istoriei biblice este foarte diferită, iar instrumentele de analiză ale diferitelor surse sunt foarte diverse. Din această perspectivă, strategiile didactice focalizate pe utilizarea surselor istorice trebuie să ia în considerare elemente precum categoria formală de sursă, categoria cronologică, categoria tipologică și hermeneutică

RECOMANDĂRI BIBLIOGRAFICE PENTRU LECTURA SUPLIMENTARĂ

1. *** *Biblia sau Sfânta Scriptură*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1988.
2. *** *Biblia Sacra Vulgata*, Stuttgart, 1994.
3. *** *Septuaginta*, Stuttgart, 1935.
4. *** *La Bible (TOB)*, traduction oecumenique, Paris, 1989.
5. *** *La Bible de Jerusalem*, Ed. CERF, Paris, 1986.
6. *** *Evanghelia după Matei*, Ed. ARCB, București, 1996.
7. *** *Evanghelia după Marcu*, Ed. ARCB, București, 1996.
8. *** *Evanghelia după Luca*, Ed. ARCB, București, 2001.
9. *** *Evanghelia după Ioan*, Ed. ARCB, București, 2001.
10. *** *Noul Testament*, Ed. Sapienia, Iași, 2002.
11. *** *Dictionnaire de la Bible*, vol. I-V, Paris, 1926-1991.
12. *** *Dictionnaire d'Archéologie chrétienne et de Liturgie*, vol. I- XXX, Paris, 1907-1953.
13. *** *Dictionnaire de Théologie catholique*, vol. I-XXVI, Paris, 1903-1950.
14. *** *Dicționar biblic*, Ed. Cartea Creștină, Oradea, 1995.
15. *** *Vocabular de Teologie Biblică*, Ed. ARCB, București, 2001.
16. Sescu, P., *Introducere în Sfânta Scriptură*, Ed. Sapienia, Iași, 2001.
17. Petercă, V., *De la Abraham la Iosua*, Institutul Teologic Romano-Catolic București, 1996.
18. Bagot, J. P., Dubs, J.-Cl., *Pour lire la Bible* (Traducere în limba română de Tarciziu Șerban, *Cum să citim Biblia*, Ed. ARCB, 1994).
19. Charpentier, E., *Pour lire l'Ancien Testament*, Les, Edition du Cerf, Paris, 1994 (Traducere în limba română de Paula Iosif, *Să citim Vechiul Testament*, Ed. ARCB, București, 1998).
20. Charpentier, E., *Pour lire le Nouveau Testament*, Les, Edition du Cerf, Paris, 1992 (Traducere în limba română de Cătălina Cărăbaș-Olaru, *Să citim Noul Testament*, Ed. ARCB, București, 1999).
21. *** *Sinopsa celor patru Evanghelii*, Societatea Biblică Interconfesională din România, București, 2000.